

Nejlonzacskó? Köszönöm, nem!

Manapság elég keveset foglalkozunk azzal a nyommal, amit mindennapi életünk során a környezetben hagyunk. Kevesen gondolnánk, hogy kényelmünk egyik legelterjedtebb eszköze, a köolajból készült műanyag milyen hatással van a környezetre. Jőmagam már nehezebben viselem el, hogy a piacon az eladók automatikusan nyúlnak a zacskók után, természetesen mindent külön-külön zacskóba téve, még akkor is, ha csak egy darab gyümölcsről van szó, és egyszerre 5-8 zacskót is átadnak egy vevőnek. Az áruházakban hasonló a helyzet.

Nos, kedves Olvasó, Ön tudta-e, hogy:

- a műanyag zacskók polietilénből készülnek, melynek az alapja ásványolaj
  - a világon elhasznált műanyag zacskók száma 500 milliárd és 1 trillió között mozog
  - ezeket általában nem dolgozzák fel, mivel az újak előállításához olcsóbb
  - személtre kerülnek (jobb esetben), vagy szétterülnek mindenfelé a környezetben
  - műanyag zacskót találtak már az északi sarkkörön belül, és délen a Falkland-szigetek közelében
  - általában nem bomlanak le, a napfény kis mértékben bomlasztja a műanyagot. Idővel mérgező vegyületekké válnak, megfertőzve a talajt és a vizeket, végül bekerülnek a táplálékláncba
  - egyszerű, szakszerűtlen elégetésük során erősen mérgező gázok szabadulnak fel
  - az egyes bevásárlóközpontok által reklámozott „biológiailag lebomló műanyag szatyrok” egyes kutatások szerint nem sokat érnek, mivel a lebomlásukhoz szükséges oxigén és napfény nem mindig áll rendelkezésre
  - vagy a tengerbe kerülve és a felszínen úszkálva, országnyi szigetekké tömörülnek; vagy
  - állatok válnak áldozatukká, mivel tápláléknak nézik a műanyagot vagy pedig megfulladnak tőle.
- Mit tehetünk?
- Használjunk vászon, vagy más tartós szatyrot, kosarat.
  - A piacon és az áruházakban vegyük ki az árut, és a műanyag zacskót adjuk vissza.

Összeállította: SZABÓ Dóra

Legyél Te is tag!

Szombaton, január 29-én várjuk mindazokat a természetkedvelőket, akik szeretnék tagjai lenni egyesületünknek! Tagosodási lehetőség szombaton délelőtt 11–13 óra között, az Ifjúsági Otthonban. Mindenkit szeretettel várunk!

Az idei évben is lesz számos program és akció. Hamarosan sétatúrára indulunk,

majd tavaszra kirándulunk Sósokpóra, a nyári Falco tábor sem marad el, és a Jeles napokról sem feledkezünk meg. A jó ötleteket, és a segítséget szívesen fogadjuk, ezért jöjj és csatlakozz hozzánk. A környezetünkben történő változásokért mindannyian felelősek vagyunk. Várunk benneteket!

P. M. G.

Vigyázat, sakál!

Egy elhamarkodott „riadó” kapcsán

Az utóbbi időben többször is olvashattunk a *Temerini Újság* hasábjain, hallhattunk a helyi rádióban, a vadászok által környékünkön elejtett sakálokról. Egy-egy fotó is megjelent a sajtóban, a szerencsétlen zsákmány (zsákmányok) felett büszkén feszítő vadászcímerről. Azt is megtudhatta az érdeklődő olvasó, rádióhallgató, hogy ezek az állatok bizony „kíméletlen ragadozók”, melyeket csak azért „talált ki” a természet, hogy szegény jámbor, lelkiismeretes és becsületes vadászok életét megkeresítsék.

Hogy „féktelenül” pusztítsák a vadállományt, apróvadakat, nagyvadakat egyaránt. Már-már azt kezdtem hinni (a rádióban a vadőr szájából nemrég elhangzott riportból), hogy esetleg mi emberek sem lehetünk ezután biztonságban. Megnyugtatom a kedves Olvasót, nem így van! A sakál korántsem féktelen ragadozó, hiszen étrendje nagyon változatos „táplálékát a hulladékokon, tetemekon kívül kisebb emlősök, madarak, kétélűek, hiillők, halak, ízeltlábúak (értsd: rovarok!) és növényi eredetű anyagok – pl. gyümölcsök – ké-

pezik!” (Vörös könyv – a Magyarországon kipusztult és veszélyeztetett növény- és állatfajok). Nagyobb vadat – mondjuk őzet – csak nagy ritkán, és kizárólag falkában vadászva ejt. (F. H. van den Brink: *Die Säugetiere Europas*). Ilyen vadászatra viszont nálunk esélye sincs, hiszen számuk – minden híresztelés ellenére – csekély, talán egy-két család (vagy annyi sem).

Én is járom a határt, a terepet, s bizony élményszámba megy, ha sakált sikerül látnom. Öt-hat éve az aracsi pusztatemplom környékén láttam egyet, legutóbb pedig két éve Radicsevy határában.

Temeriben nekem még nem sikerült találkoznom velük. Ha van is egy-két család, az semmiképpen sem jelent komoly veszélyt a vadállományra. (Sőt „a vadászok által megsebezett, és később elpusztult állatok tetemeit is elfogyasztja”. Dr. Josef Reichholf: *Emlősök*). Még szomorúbb a tény, hogy a vadászegyesület vérdíjat(!) tűzött ki rájuk. Megjutalmazták, aki pusztítja őket! Szomorú ezt hallani. Annál is inkább, mert a környező országok többségében már védett állat, sőt néhányukban (pl. Magyarország) kipusztultnak tekintik. Szomorú azért is, mert az amúgy is felborult természeti egyensúlyból kitépve még egy láncszemet, csak rosszabbodik a helyzet, s szomorú, mert a hasznos-káros kifejezéseket mi ragasztottuk az állatokra, saját igényeinkhez igazítva őket.

Végezetül idézném Herman Ottó száz évvel ezelőtt élt, híres magyar természettudós szavait: „A természetben nincsenek hasznos és káros állatok, csak szükségesek vannak, hogy végezzék azt a munkát, melyet helyettük egyetlen más élőlény el nem végezhet!”

Ezek a nejlonzacskók vajon mikor fognak lebomlani? Az ebben a hónapban készült felvételen: a szőregi út a kiserdőnél, útban Temerin felé.

BALOGH István

A ragadozó madarak téli etetése

A Falco Természetkedvelők Egyesülete a ragadozó madarak téli etetését szervezte meg községünk határában a múlt hét folyamán. A zord téli időszakban a ragadozó madarak (pl. sólymok, ölyvek, héják, sasok stb.), nehezebben jutnak élelemhez, ezért számukra könnyen elérhető területekre helyeztünk ki nagyobb mennyiségű táplálékot. Ezek a madarak zsákmányai között általában mindenféle állat előfordulhat, a rovaroktól a hüllőkön át a madarakig és az apróbb emlősökig. Télen, mikor nehezebben találnak ennivalót, az elhalt állatok húásával, maradványaival és dögökkel is táplálkoznak. A húsevő életmódjukhoz nélkülözhetetlen vadászást erős, kampós csőrük és karmaik segítik.

A táplálékláncban igen fontos szerepet játszanak a csúcsragadozók. Ezt a helyet, a

mi vidékeinken, általában a ragadozó madarak töltik be. Azonban a vadászat és a negatív környezeti hatások, valamint a megfelelő élelem hiánya miatt számuk rohamosan csökken. Ezért egyesületünk ilyen és hasonló megmozdulásokkal szeretné növelni e kimondottan veszélyeztetett csoport túlélési esélyeit. Rendszeres téli etetéssel elérhetjük, hogy sokkal több ragadozó madár keringjen a magasban, és ezzel egyidejűleg a kártevők száma csökkenjen.

Nonprofit szervezetként és a megfelelő anyagi háttér hiányában nem tudtunk beszerezni megfelelő mennyiségű élelmet a téli etetéshez, ezért jótékony polgárok segítettek adományaikkal. Külön köszönet jár Balo Ferencnek, hogy általa megvalósíthattuk terveinket.

FARAGÓ Zoltán